

Številka: 00104-351/2019/5

Datum: 14. 11. 2019

Odgovor na poslansko vprašanje Janija Ivanuše v zvezi z uvedbo parkirnine na ZTM

Poslanec Jani Ivanuša je na Vlado Republike Slovenije naslovil poslansko vprašanje v zvezi z uvedbo parkirnine na Zavodu RS za transfuzijsko medicino (v nadaljnjem besedilu: ZTM), in sicer:

1. Koliko ljudi je bilo na novo zaposlenih pod tem direktorjem in v katere oddelke so bili razporejeni?
2. Zakaj Vlada tega direktorja ne ustavi pri popolnoma nesocialnih ukrepih, ki niso povezani z osnovno dejavnostjo ZTM?
3. Ali imajo posamezni javni organi pravico zaračunavati parkirnino oziroma uporabnino javnim uslužbencem, ki pridejo na delo?
4. Kaj naj bi predstavljala uporabnina? Ali je delavcem vedno na voljo parkirno mesto? Imajo parkirna mesta označena? Lahko parkirajo kjerkoli?
5. Čemu pa naj bi bila namenjena uporabnina? A zaposlenim kdo počisti sneg? A imajo talno ogrevanje? A zaposleni s parkiranjem delajo škodo?
6. Kako lahko ZTM obiskovalcem zaračunava parkirnino? V Avstriji ti organ plača za odvzem plazme.
7. Kako lahko krvodajalci parkirajo na ZTM, če je parkirišče za zapornico, ki jo krvodajalci ne morejo odpreti?
8. Katera in koliko parkirišč je namenjenih krvodajalcem?
9. Ali ne gre v primerih, ko do parkiranja niso upravičeni zaposleni za določen čas, za diskriminacijo?
10. Ali ne gre v tem primeru zopet za diskriminacijo? Elita lahko parkira, raja pa ne. A se vam zdi to pravično?
11. Zakaj ravno tisti, ki imajo bajne plače, ne parkirajo v »poceni« parkirnih hišah v bližini ZTM?
12. Zakaj ni parkirišče namenjeno tistim, ki imajo najnižje plače na ZTM?
13. Ali je takšno zbiranje podatkov v skladu z ZVOP-I in GDPR?
14. Ali bi morali vsi javni organi računati javnim uslužbencem parkirnino oziroma uporabnino? Zakaj med posameznimi organi prihaja do razlik? A je to pošteno? Zakaj Vlada ne poenoti sistema za vse?
15. Kakšno je poslovanje ZTM v zadnjih treh letih? Kaj pokažejo finančni izkazi?

V nadaljevanju posredujemo odgovore na zastavljena vprašanja:

1. Po podatkih ZTM se je od nastopa mandata novega direktorja na novo zaposlilo 16 oseb, od tega na medicinskem področju štirje specializanti, štirje zdravniki sekundariji in trije pripravniki (zaposlitev vseh navedenih skupin je sofinancirana), v podpornih službah pa trije v Službi za logistiko, eden v Službi za pravne in kadrovske zadeve in eden v Službi ekonomike in financ. Posebej poudarjajo, da ZTM v podpornih službah v letošnjem letu ni odpiral nobenih novih delovnih mest in da so bile vse prej navedene zaposlitve predvidene v PFN 2019. Poleg novo zaposlenih v navedenem obdobju nadomeščajo še šest začasnih

odsotnosti, sedem oseb pa so nadomestili iz razloga prostega delovnega mesta (odpoved ali upokojitev).

2. Vlada Republike Slovenije ni pristojna za ukrepanje na področju delokroga avtonomnih pristojnosti javnih zavodov. V skladu z 31. členom Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 – ZJZP) je poslovodni organ zavoda tisti, ki organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod in je odgovoren za zakonitost dela zavoda.
3. Vsekakor je v odgovoru na podano vprašanje treba opozoriti, da je za takšne primere in posledično mogoče zaračunavanje parkirnin oziroma uporabnin primarno treba vzpostaviti pogodbeno razmerje med zaposlenim in upraviteljem parkirnega prostora. Če je v pogodbi predvideno plačilo za parkirnino oziroma uporabnino, je s podpisom dano soglasje tisto, ki je podlaga za t. i. »pravico« njegovega zaračunavanja.
4. Na ZTM so 14. 10. 2019 sprejeli Pravilnik o uporabi parkirišča na ZTM (v nadaljnjem besedilu: pravilnik). S pravilnikom naj bi ZTM zasledoval naslednje:
 - Kritje stroškov vzdrževanja parkirišča;
 - Uvedba primerne reda na parkirišču;
 - Zagotovitev brezplačnega parkiranja krvodajalcem.

ZTM je za čiščenje parkirišča uporabljal tudi študentsko delo. Sredstva so bila v preteklosti vložena tudi v ureditev parkirišča (asfalt in razsvetljava). Sredstva za vzdrževanje parkirišča so se do sedaj krila iz javnih sredstev. Parkirišče obsega okvirno 120 parkirnih mest, pri čemer je bilo razdeljenih 240 daljincev. Parkirišče naj bi bilo praviloma prenapolnjeno z avtomobili, tako na označenih parkirnih mestih, kot na voziščih in interventnih poteh, kar ni ustrezno in naj bi povzročalo motnje v delovnem procesu, ker morajo posamezniki pogosto zapustiti delovno mesto, da prestavijo avtomobil, s katerim so »zaparkirali« druge avtomobile. Vzpostavitev reda na parkirišču je eden od ciljev novega režima parkiranja.

5. Uporabnina za zaposlene je določena v višini 20 evrov na mesec. Na ZTM menijo, da je ta znesek primeren, predvsem pa naj ne bi bil oderuški, saj znaša v povprečju manj kot 1 evro na delovni dan. Dodatni razlog za uvedbo uporabnine za parkiranje naj bi bil tudi, da z upravljanjem parkirišča delodajalcu nastajajo tudi stroški. Prav tako je bila uvedba uporabnine za parkirišče sprejeta zaradi negativnega poslovanja ZTM v preteklem in tekočem letu, zasleduje pa tudi poskus zmanjšanja števila parkirajočih.
6. Povsem napačna in zlonamerna naj bi bila navedba, da bo ZTM zaračunaval parkirnino tudi obiskovalcem/krvodajalcem. ZTM plačuje parkiranje krvodajalcem v bližnjih parkirnih hišah, kar na letni ravni znese okvirno 20.000 evrov. Krvodajalci so pomemben del zdravstvenega sistema, saj z darovanjem svoje krvi rešujejo življenja bolnikom v Republiki Sloveniji, ki so življenjsko odvisni od krvnih komponent, pripravljenih iz darovane polne krvi, in od zdravil iz krvne plazme, pridobljene iz polne krvi krvodajalcev. Darovanje krvi je gotovo ena najplemenitejših oblik nesebične pomoči sočloveku. S številom krvodajalcev se Slovenija uvršča v evropsko povprečje, najpomembnejše pa je, da smo na področju preskrbe s krvjo (s krvnimi komponentami samozadostni, z zdravili iz lastnega vira plazme pa dosegamo 60 % samozadostnost). To pomeni, da v celoti pokrivamo potrebe po krvnih komponentah (eritrocitih, trombocitih in plazmo) iz lastnega vira zbrane polne krvi in do 60 % z zdravili iz krvne plazme iz lastnega vira, kar se zagotavlja v okviru javne zdravstvene dejavnosti. Lahko se pohvalimo z dobro razvitim krvodajalstvom z dolgoletno in uspešno tradicijo, z dobro zgrajenim sistemom krvodajalstva, zadostnim številom krvodajalcev in visoko pripravljenostjo ljudi za darovanje polne krvi za namen zdravljenja svojih sočlancev, ki

so zaradi bolezni življenjsko odvisni od tega daru. Sistem krvodajalstva v Republiki Sloveniji zagotavlja varnost za krvodajalce ter tudi varno in učinkovito zdravljenje bolnikov. Slednje temelji na zavzetem in strokovnem delu v transfuzijski dejavnosti, na dobri organiziranosti krvodajalstva z zagotavljanjem odziva krvodajalcev v številu, ki zadosti potrebam po krvi, potrebni za zdravljenje bolnikov v Republiki Sloveniji.

7. ZTM plačuje parkiranje krvodajalcem v bližnjih parkirnih hišah, kar na letni ravni znese okvirno 20.000 evrov. Dejstvo, da bi ZTM omogočal brezplačno parkiranje zaposlenim, na drugi strani pa namenjal znatna sredstva za plačilo parkirnine krvodajalcem, je po mnenju vodstva ZTM nesprejemljivo in je to nedvomno neracionalna poraba javnih sredstev, kar so na ZTM želeli ustaviti. Prav tako naj bi se vodstvo ZTM zavedalo, da je potreben čas za spoznavanje krvodajalcev z novim načinom zagotovitve parkirnih mest. ZTM v prehodnem obdobju še vedno krije stroške parkiranja krvodajalcem v parkirnih hišah. S sprejetjem parkirnega reda, predvidenega v 7. členu pravilnika, bodo po ustrezni analizi števila parkirajočih po posameznih dnevih, zagotovili ustrezno število parkirnih mest za krvodajalce v območju ZTM.
8. Kot navedeno v odgovoru na sedmo vprašanje, ZTM krvodajalcem plača parkiranje v bližnjih parkirnih hišah. S sprejetjem parkirnega reda, predvidenega v 7. členu pravilnika, pa bodo po analizi števila parkirajočih po posameznih dnevih, zagotovili ustrezno število parkirnih mest za krvodajalce v območju ZTM.
9. Na ZTM menijo, da so uporabljeni kriteriji za določitev upravičencev do parkiranja korektni.
10. Na ZTM so se v skrbi za zaposlene pridružili pobudi UKC LJ da skupaj z LPP uvedejo avtobusni prevoz izključno za zaposlene v javnih zdravstvenih zavodih v tem delu Ljubljane od t. i. »park and ride«, brez vmesnih postaj.
11. Parkirišče obsega okvirno 120 parkirnih mest, pri čemer je bilo razdeljenih 240 daljincev. Če bi ZTM omogočal brezplačno parkiranje zaposlenim, na drugi strani pa namenjal znatna sredstva za plačilo parkirnine krvodajalcem, bi bilo to po mnenju vodstva ZTM nesprejemljivo in nedvomno neracionalna poraba javnih sredstev, kar so na ZTM želeli ustaviti, zato so določili uporabnino za zaposlene, ki je določena v višini 20 evrov mesečno.
12. Kot pojasnjeno v odgovorih na prejšnja vprašanja ZTM dodaja, da ne obstaja nobena pravna podlaga, na podlagi katere bi moral zavod kot delodajalec svojim zaposlenim zagotoviti parkirno mesto, bodisi plačljivo ali brezplačno.

Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US in 22/19 – ZPosS) v prvem odstavku 130. člena določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela ter povračilo stroškov, ki jih ima pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju.

13. Na ZTM menijo, da so uporabljeni kriteriji za določitev upravičencev do parkiranja korektni.
14. Parkiranje s plačilom uporabnine (20 evrov mesečno) je pogodbeno razmerje. Za potrebe (namene izvajanja) pogodbenega razmerja (upravičenost do storitve, plačilo, izterjava, ...) se lahko obdelujejo osebni podatki strank (uporabnikov parkirišča) na podlagi (b) točke prvega odstavka 6. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov (GDPR) ter tretjega odstavka 9. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo). Ob navedenem je vodstvo ZTM navedlo, da razpolagajo s podpisanimi izjavami

oziroma soglasji k zbiranju točno navedenih podatkov zaposlenih, pri čemer je pri vsakem opredeljeno, za kakšen namen se ti podatki zbirajo.

15. Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US in 22/19 – ZPosS) v prvem odstavku 130. člena določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela ter povračilo stroškov, ki jih ima pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Pravnih podlag, na podlagi katerih bi delodajalce zavezali, da svojim zaposlenim zagotovijo parkirno mesto, bodisi plačljivo ali brezplačno, ni.

ZTM je v letu 2016 posloval s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 421.956 evrov (to predstavlja 1,09 % prihodkov zavoda) in v letu 2017 s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 139.240 evrov (to predstavlja 0,38 % prihodkov zavoda).

ZTM je v letu 2018 realiziral prihodke v višini 42.009.965 evrov, kar je za 5.027.978 evrov oziroma za 13,60 % več od realizacije leta 2017. Višji prihodki leta 2018 so predvsem posledica povišanja prihodkov iz naslova zdravil, in sicer iz naslova prodaje krvnih koagulacijskih faktorjev in imunoglobulinov humanega izvora. V letu 2018 so kljub višjim prihodkom realizirali presežek odhodkov nad prihodki v višini 716.968 evrov, kar predstavlja 1,71 % celotnih prihodkov. ZTM je kot glavne razloge za negativno poslovanje opredelil stagnacijo prodajnih cen krvnih komponent in diagnostičnih ter terapevtskih storitev na ravni leta 2017, nerealiziran program dela na področju izdaje krvnih komponent in prekoračitev načrtovanih stroškov dela tako zaradi večjega števila zaposlenih v primerjavi z načrtom, kot tudi zaradi višjega stroška izplačila nadur (indeks 108,9). ZTM je primanjkljaj leta 2018 v celoti pokril s presežki iz preteklih let. Na dan 31. 12. 2018 ZTM v bilanci stanja izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 14.464.935 evrov (vrednost premoženja 31.492.375 evrov).

Podatki o poslovanju ZTM so tudi javno dostopni prek spletne strani AJPES (aplikacija JOLP-Javna objava letnih poročil).